

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Dvořákem, v právní věci

žalobce: **M. G.**

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, IČ 00007064,
sídlem Poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 6. 2024, č. j. OAM-1059-14/ZR-2024

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky ze dne 18. 6. 2024, č. j. OAM-1059-14/ZR-2024 a rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky ze dne 6. 8. 2024, č.j. OAM-1059-15/ZR-2024, se pro vady řízení ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 3.000 Kč, a to ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se včasnou žalobou domáhal soudního přezkumu v záhlaví tohoto rozsudku označeného rozhodnutí žalovaného, kterým podle ust. § 87d odst. 2 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v platném znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“ nebo „zákon č. 326/1999 Sb.“) byl zrušen jeho přechodný pobyt a dále mu byla dle ust. § 87d odst. 3 téhož zákona stanovena lhůta 30ti dní k vycestování, a to od právní moci daného rozhodnutí.
2. Žalobce předně uvedl, že mu byl zrušen přechodný pobyt podle ust. § 87d odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Žalobce sám uvedl, že zůstává za nesporné, že *„v minulosti narušil veřejný pořádek tím, že ... spáchal několik trestných činů a přestupků.“* Žalobce podotkl, že je občanem EU. Za zásadní považuje fakt, že *„podle mého názoru mám doposud povolení k trvalému pobytu. Nejsem si vědom toho, že by bylo moje povolení k trvalému pobytu zrušeno...“* Žalobce napadl v záhlaví tohoto rozsudku označené rozhodnutí v plném rozsahu s upřesněním následujících žalobních bodů. Na prvním místě namítá porušení zásady zákonnosti (ust. § 2 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů), a to z důvodu, že bylo rozhodnuto o zrušení o přechodném pobytu, přičemž se jedná o domnělé oprávnění, které neexistuje, když žalobce disponuje jen oprávněním k trvalému pobytu. Dále žalobce spatřuje porušení zásady materiální pravdy (ust. § 3 správního řádu), tj. že nebyl zjištěn skutkový stav bez důvodných pochybností. Nadále žalobce vzpomíná rozhodovací praxi Evropského soudu pro lidská práva ve vztahu k čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, a to s odkazem na test legality. Závěrem žalobce navrhnul, aby soud žalované rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. K žalobě byla připojena kopie průkazu o povolení k trvalému pobytu.
3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě poukázal na obsah žalovaného rozhodnutí a navrhl, aby soud žalobu zamítl. Ve vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že rozhodnutím ze dne 18. 6. 2024, č. j. OAM-1059-14/ZR-2024, byla žalobci zrušena platnost povolení k trvalému pobytu dle ust. § 87l odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Podle žalovaného bylo dne 6. 8. 2024 vydáno opravné rozhodnutí č.j. OAM-1059-15/ZR-2024, kterým byly učiněny z moci úřední opravy zřejmých nesprávností ve výrokové části žalovaného rozhodnutí č.j. OAM-1059-14/ZR-2024. Následně se žalobce i proti tomuto opravnému rozhodnutí odvolal, ale jím podaný opravný prostředek byl vyhodnocen jako opožděný. Žalovaný poté rozvedl, že *„nebyť protiprávního jednání samotného žalobce“*, tak by nebyl dán důvod pro zrušení jeho povolení k pobytu. Správní řízení mělo být jen důsledkem závadového jednání žalobce, který si dle žalovaného musel být vědom toho, že *„takové jednání bude mít důsledky nejen v rovině trestněprávní, ale i v rovině cizineckého práva.“* Žalovaný dále uvedl, že to byl sám žalobce, kdo ohrozil realizaci svého pobytu v ČR, svého soukromého a rodinného života, neboť není možné, aby bez ohledu na svoji rodinu, kterou se nyní hájí, páchal trestnou činnost a posléze, když má nést odpovědnostní následky, se na svoji rodinu odkazoval. Jeho delikventní minulost dle žalovaného *„jednoznačně svědčí o jeho naprostém nedostatku sebereflexe“*, když žalobce *„ignoruje zákony a rozsudku hostitelské země.“* Podle názoru žalovaného bylo napadené rozhodnutí vydáno v souladu se zákonem a řada uplatněných žalobních námitek byla už vypořádána právě v napadeném rozhodnutí. Nad rámec tohoto obecného vyjádření žalovaný uvedl, že žalobce opakovaně a závažným způsobem narušil veřejný pořádek ČR.

4. Krajský soud v řízení vedeném podle ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s.ř.s.“), dospěl k následujícím skutkovým a právním závěrům.
5. Mezi účastníky nejsou sporné a ze správního spisu vyplývají následující rozhodné skutečnosti.
6. Žalovaný vydal dne 24. 1. 2024 z moci úřední oznámení o zahájení řízení o zrušení trvalého pobytu podle ust. § 87l odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., neboť obdržel informaci od PČR, KŘPJK, OCP, OPA, vedenou pod č.j. KRPB-246664-2/ČJ-2023-060026, která se týkala skutečnosti o odsouzení žalobce OS v Blansku, a to trestním příkazem, č. j. 14 T 164/2023-39. Správní řízení bylo zahájeno doručením zmíněného oznámení dne 5. 2. 2024.
7. Podle ust. § 87d odst. 2 písm. d) zákona o pobytu cizinců platí, že Ministerstvo vnitra rozhodnutím zruší přechodný pobyt, jestliže cizinec ohrožuje bezpečnost státu, nebo závažným způsobem narušuje veřejný pořádek, není-li zahájeno řízení o správním vyhoštění.
8. Na předním místě nutno vyjasnit, že žalobce se domáhá přezkumu žalovaného rozhodnutí ze dne 18. 6. 2024, č.j. OAM-1059-14/ZR-2024, kterým bylo vysloveno, že žalobci se ruší přechodný pobyt dle ust. § 87d odst. 2 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Toto rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 28. 6. 2024, přičemž se jedná i o den, kdy nabylo právní moci. Dne 6. 8. 2024 bylo vydáno opravné rozhodnutí č.j. OAM-1059-15/ZR-2024, kterým byl změněn výrok žalovaného rozhodnutí tak, že se ruší trvalý pobyt cizince dle ust. § 87l odst. 1 písm. a) téhož zákona. Toto "opravné" rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 15. 8. 2024, přičemž mělo nabýt právní moci dne 31. 8. 2024.
9. Podle ust. § 87l odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců platí, že Ministerstvo vnitra rozhodnutím zruší povolení k trvalému pobytu, jestliže držitel tohoto povolení ohrožuje bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušuje veřejný pořádek, není-li zahájeno řízení o správním vyhoštění.
10. Z obdrženého správního spisu si krajský soud ověřil, že předmětné správní řízení bylo zahájeno pro zrušení trvalého pobytu žalobce, přičemž celý průběh daného řízení směřoval ke zrušení trvalého pobytu. Žalobce přiložil ke správní žalobě kopii svého průkazu o povolení k trvalému pobytu vydaného dne 20. 4. 2022, s platností do 15. 12. 2024. Předmět správního řízení tak byl vymezen od počátku správně, když však dne 18. 6. 2024 došlo k vydání žalovaného rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto o zrušení přechodného pobytu žalobce. Následně se správní orgán pokusil svoji chybu napravit tím, že využil ust. § 70 správního řádu a vydal dne 6. 8. 2024 opravné rozhodnutí, kterým změnil výrok předchozího rozhodnutí v tom ohledu, že se ruší povolení k trvalému pobytu.
11. Z procesní stránky provedeného řízení, pak krajský soud musí konstatovat, že žalovaný nerespektoval zákon a procesní pravidla vedeného správního řízení. Předmětné správní řízení bylo zahájeno pro zrušení trvalého pobytu žalobce, proto došlo ke správnému vymezení předmětu daného řízení. Následné procesní kroky, včetně seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí, se vztahovaly právě ke zrušení trvalého pobytu, přičemž žalobce i žalovaný si musely být této skutečnosti vědomy, což plyne z jednotlivých listin založených ve spise, ve kterých se vždy hovoří o zrušení trvalého pobytu žalobce. *In concreto* lze odkázat na protokol o nahlédnutí do spisového materiálu a vyjádření účastníka řízení k podkladům

pro vydání rozhodnutí, ve kterém stojí na počátku uvedeno: „*V řízení o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu,...*“

12. Následně však došlo k vydání žalovaného rozhodnutí č.j. OAM-1059-14/ZR-2024, kterým bylo rozhodnuto o zrušení přechodného pobytu žalobce s tím, že i celé odůvodnění daného rozhodnutí se obsahově zabývá a věnuje přechodnému pobytu, a nikoliv pobytu trvalému. Toto rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 28. 6. 2024, čímž i nabylo právní moci.
13. Posléze došlo ze strany žalovaného ke zjištění, že uvedené rozhodnutí trpí závažnou vadou, když „*ruší přechodný pobyt*“ žalobce, proto došlo k vydání opravného rozhodnutí č.j. OAM-1059-15/ZR-2024, které bylo žalobci doručeno dne 15. 8. 2024, přičemž mělo nabyt právní moci dne 31. 8. 2024, tj. patnáctým dnem ode dne jeho doručení a po uplynutí lhůty k podání odvolání, neboť proti opravnému rozhodnutí je odvolání dle ust. § 70 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, přípustné. Žalovaný tak k nápravě zjištěné vady využil ust. § 70 správního řádu.
14. Ust. § 70 správního řádu se týká opravy zřejmých nesprávností v písemném vyhotovení rozhodnutí, když říká: „*Opravu zřejmých nesprávností v písemném vyhotovení rozhodnutí na požádání účastníka nebo z moci úřední usnesením provede správní orgán, který rozhodnutí vydal. Týká-li se oprava výroku rozhodnutí, vydá o tom správní orgán opravné rozhodnutí. Prvním úkonem správního orgánu ve věci opravy je vydání tohoto rozhodnutí. Právo podat odvolání proti opravnému usnesení anebo opravnému rozhodnutí má pouze účastník, který jím může být přímo dotčen.*“
15. Krajský soud dospěl po prostudování spisového materiálu k tomu, že žalovaný aplikoval uvedené ust. § 70 správního řádu značně excesivně, tedy nesprávně, což vedlo k nesprávnému úřednímu postupu, který následně vyústil v nezákonné rozhodnutí. Účel a smyslu institutu sloužícího k opravě zřejmých nesprávností slouží toliko jen k opravení zjevných omylů a pochybení, typ. se projevujících v překlepech, zkomoleninách, nesprávných počtech, záměně písmen atd (srov. rozsudek NSS ze dne 18. 4. 2019, č.j. 1 As 26/2019-26). V žádném případě uvedený není uvedený institut zamýšlen ke změně vlastního obsahu rozhodnutí (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 3. 2010, č. j. 1 Afs 58/2009-541). Ve výše zmíněném rozsudku č.j. 1 As 26/2019-26, bylo mj. konstatováno, že opravným rozhodnutím nemůže dojít ke změně vlastních, tímto opravným rozhodnutím stanovených, práv a povinností. **Žalovaný tak nepostupoval v daném případě zákonně, když se rozhodl aplikovat ust. § 70 správního řádu a vady rozhodnutí č.j. OAM-1059-14/ZR-2024, napravit aplikací institutu opravy zřejmých nesprávností.** Vedle toho platí, že vady rozhodnutí, které nelze podřadit pod ust. § 70 správního řádu, tj. závažná procesní pochybení, lze napravit pouze prostřednictvím řádných či mimořádných opravných prostředků (viz. rozsudek NSS ze dne 15. 5. 2019, č.j. 6 Azs 43/2019-26). Jak už bylo jednou vyřčeno, tak opravou zřejmých nesprávností nemůže dojít ke změně skutkových zjištění či právního hodnocení a už vůbec nemůže dojít ke změně obsahu rozhodnutí, což může být provedeno toliko v rámci institutu autoremedury (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 3. 2010, č.j. 1 Afs 58/2009-541). Uvedené východisko je vedle judikaturní praxe podpořeno i právní doktrínou (viz. MATES, P. Autoremedura ve správním řízení. In *Právní rozhledy*, 2015, roč. 23, č. 9, s. 314-316. ISSN 1210-6410). Je nasnadě poznamenat, že zásah do veřejných subjektivních práv je „myslitelný“ až v případě překročení tzv. excesu při aplikaci ust. § 70 správního řádu, k čemuž může dojít tím, že je opravným rozhodnutím změněn věcný obsah rozhodnutí, čímž dochází k modifikaci nebo dokonce založení práv či povinností účastníků (bod 17 rozsudku NSS ze dne 13. 3. 2024, č.j.

2 As 388/2023-28). Všechny tyto skutečnosti vedly krajský soud k tomu, že ve chvíli, kdy žalovaný vydal rozhodnutí č.j. OAM-1059-14/ZR-2024, kterým rozhodl o zrušení přechodného pobytu žalobce, když následně odhalil svoje pochybení a rozhodl se to řešit cestou aplikace ust. § 70 správního řádu, tak postupoval v rozporu se zákonem, neboť dané ustanovení nemá sloužit k účelu toho, aby došlo opravným rozhodnutím (v dané věci č.j. OAM-1059-15/ZR-2024) k věcné modifikaci práv.

16. Krajský soud tak dospěl k závěru, že žalované rozhodnutí bylo stiženo vadou nezákonnosti, neboť bylo vydáno v řízení, pro které nebylo zahájeno. V této souvislosti krajský soud dále konstatuje, že žalované rozhodnutí č. j. OAM-1059-14/ZR-2024, spolu s "opravným" rozhodnutím č. j. OAM-1059-15/ZR-2024, tvoří jeden celek, proto se zrušením žalovaného rozhodnutí je pochopitelně zrušeno i toto druhé "opravné" rozhodnutí.
17. Závadný procesní postup žalovaného měl za důsledek krácení práv žalobce, čímž došlo k porušení jeho práva na spravedlivý proces. Podle ust. § 168 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, v účinném znění, nabývá příslušné rozhodnutí právní moci jeho oznámením (typ. doručením písemného vyhotovení). Tento zákon nepřipouští možnost podání opravného prostředku – odvolání proti takovému rozhodnutí. Jediná možnost procesní obrany v takovém případě zůstává prostřednictvím soudního přezkumu, což plyne z ust. § 172 odst. 1 téhož zákona. V konkrétním případě tak měl žalobce jedinou možnost obrany proti nezákonnosti předmětného rozhodnutí o zrušení přechodného pobytu, a to podání žaloby, čehož oprávněně využil. Ve smyslu ust. § 70 správního řádu platí, že proti opravnému rozhodnutí je odvolání přípustné. V návaznosti na vydané "opravné" rozhodnutí pak byl žalobce poučen o možnosti podat proti němu odvolání ve lhůtě 15ti dní ode dne jeho oznámení. Tento důsledek je signifikantní projev zmíněného nesprávného postupu žalovaného, když v předmětných věcech týkajících se rušení přechodných/trvalých pobytů cizinců není odvolání vůbec přípustné. Žalovaný však danou právní úpravu nesprávným procesním postupem "obešel", když fakticky připustil opravný prostředek v meritu věci, který zákonná úprava nepředpokládá.
18. V souvislosti s poučovací povinností se žalovaný rovněž dopustil krácení práv žalobce, když ten byl žalovaným rozhodnutím poučen o tom, že oznámením daného rozhodnutí končí oprávnění pobývat na území ČR na základě přechodného pobytu bez ohledu na podání správní žaloby. Tato skutečnost však nebyla nikterak vzpomenuata v rámci nezákonného opravného rozhodnutí, kterým chtěl žalovaný napravit svoje procesní pochybení. Za předpokladu, že by se "opravné" rozhodnutí považovalo za právně přípustné, což v daném případě neplatí, tak by se žalovaný dopustil dalšího pochybení v tom ohledu, že žalobce nebyl o důsledcích konstitutivního rozhodnutí řádně poučen o svých právech a povinnostech. Absence řádného poučení je přitom sama o sobě způsobila založit nezákonnost dotčeného rozhodnutí.
19. Z předloženého správního spisu je nepochybné, že žalobce byl na území ČR několikrát pravomocně odsouzen, a to rozhodnutím OS v Blansku, sp. zn. 2 T 257/2001, dále rozhodnutím OS ve Svitavách, sp. zn. 2 T 506/2009, poté dvakrát rozhodnutím OS ve Svitavách, č. j. 2 T 195/2014 a 2 T 196/2017, naposledy rozhodnutím OS v Blansku, č. j. 14 T 164/2023. Z veřejných evidencí je dále nepochybné, že žalobce se dopustil několika přestupků, za které byl rovněž potrestán, a to opakovaně. Jak správně poznamenal žalovaný, tak žalobce se opakovaně dopouštěl protiprávních jednání, od kterých ho neodradily ani dříve uložené tresty. Nicméně i přes všechny uvedené skutečnosti nemohlo žalované

rozhodnutí obstát. O otázce důvodnosti závěru ohledně toho, že ze strany žalobce dochází k závažnému narušování veřejného pořádku, a to právě opakovaným páčáním delikventní činnosti v podobě jednotlivých trestných činů a přestupků, tak bude muset žalovaný znovu rozhodovat, ale tentokrát v procesních mezích zákona.

20. Z výše uvedených skutečností krajský soud nepřisvědčil názoru žalovaného, když došlo k závažnému procesnímu pochybení z jeho strany, které založilo nezákonnost dotčeného rozhodnutí, načež nemohly obstát ani věcné důvody ke zrušení příslušného pobytového oprávnění, které by se za jiných okolností jevily opodstatněné. Vedle toho musí krajský soud poukázat na to, že nastíněná charakteristika žalobce se jeví podložená, a to právě jeho přístupem k laxnímu plnění svých povinností a zákonných možností, samozřejmě nehledě na možnost podání správní žaloby. Žalobce nerespektoval v průběhu správního řízení ani zákonné či stanovené lhůty, příkladně k vyjádření se k podkladům před vydáním rozhodnutí, ale ani k podání odvolání k opravnému rozhodnutí, neboť podle spisového materiálu má krajský soud za ověřené, že "opravné" rozhodnutí mu bylo doručeno dne 15. 0. 2024 jeho převzetím (stvrzeno jeho podpisem). V souladu s poučením pak měl žalobce 15 dnů na podání odvolání, tj. do 30. 8. 2024, přičemž odvolání bylo podáno na poštu dne 17. 9. 2024 a došlo žalovanému následující den, tj. 18. 9. 2024. K námitce týkající se porušení vzpomenuté Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, či Listiny práv a svobod ČR nebo i Listiny práv EU, pak krajský soud uvádí, že souhlasí s vyjádřením na straně 9 žalovaného rozhodnutí, že „*Přechodný pobyt na území cizího státu není základním lidským právem*“, ale další pokračování této věty není správné „*a proto jeho zrušením nemůže dojít k porušení Úmluvy o lidských právech.*“, což není pravdou, protože ochranu lidských práv a svobod je třeba vnímat v širším kontextu než jen vůči výslovně vyjmenovaným právům v Evropské úmluvě. V případě žalobce však došlo k porušení jeho práv z důvodu nesprávné aplikace zákona, resp. nesprávného úředního postupu žalovaného, který vyústil v nezákonné rozhodnutí.
21. Krajský soud tak dospěl k závěru, že žaloba byla důvodná a zrušil obě uvedená rozhodnutí pro vadu řízení spočívající v podstatném porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mělo za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé (§ 76 odst. 1 písm. c) a § 78 odst. 1 a 4 s.ř.s.).
22. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť účastník mající ve věci plný úspěch disponuje právem na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil. Z tohoto důvodu bylo žalobci přiznáno právo na náhradu nákladů v řízení, které se týkají prokazatelně uhrazeného soudního poplatku za podanou žalobu ve výši 3.000,- Kč, který byl u soudu složen dne 06. 09. 2024.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům řízení.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 5. prosince 2024

JUDr. Jan Dvořák v. r.
samosoudce